

L I G J
Nr.7782, datë 26.1.1994

**PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË DEKRETIN NR.3702, DATË 8.7.1963 “PËR
ÇEKUN”**

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I :

Neni 1

Në dekretin nr.3702, datë 8.7.1963, në nenin 5, paragrafi i fundit ndryshohet si vijon:
“Personat juridikë e fizikë, shqiptarë e të huaj, lëshojnë vetëm çeqe që mund t’i paguhet një personi të caktuar me shënimin “jo në urdhër”.

Personat juridikë e fizikë të huaj veprojnë si më sipër kur çeqet i lëshojnë mbi llogaritë e tyre bankare që kanë në Republikën e Shqipërisë”.

Neni 2

Në nenin 19, pas paragrafit të parë, shtohet një paragraf i ri me këtë përmbajtje:
“Xhirimet e hequra (shfuqizuara) në këtë rast quhen si jo të shkruara”.

Neni 3

Në kreun V, emërimit “Çeku me heqje vijash dhe çeku për kalim në llogari” i shtohen fjalët si më poshtë:
“Çeku i udhëtarit dhe çeku me klauzolën “jo i transferueshëm”.

Neni 4

Në nenin 38, pas paragrafit të dytë, shtohen tri paragrafe me këtë përmbajtje :
“Megjithatë ky institucion krediti (i shënuar në vijat) mund t’i shërbejë për arkëtim një institucioni tjetër krediti.

Një institucion krediti nuk mund të pranojë një çek me heqje vijash që jep një klient ose një institucion tjetër krediti. Nuk mund ta arkëtojë këtë çek për llogari të personave të tjerë, përveç atyre të lartpërmendur.

Një çek me heqje vijash të veçanta të ndryshme nuk mund të paguhet nga pritësi, përveç rasteve kur kemi të bëjmë me dy heqje vijash, nga të cilat njëra shërben si mjet kompensimi”.

Neni 5

Pas nenit 39 shtohen nenet 39/a, 39/b, 39/c, 39/ç me këtë përmbajtje:

“Neni 39/a

ÇEKU I UDHËTARIT

Kur një çek emetohet nga një bankë me kërkesën e një personi, i cili i ka paguar bankës emetuese shumë korresponduese, dhe çeku i sipërpërmendur i paguhet vetëm këtij personi, nën termat e vendosura si më poshtë, emërtohet “çek i udhëtarit”.

Termi “çek i udhëtarit” vendoset në trupin e këtij instrumenti.

Çeku i udhëtarit nënshkruhet nga personi i sipërpërmendur që në momentin e emetimit dhe është i pagueshëm vetëm ndaj tij, me kusht që ky i fundit të kundërfirmosë çekun e udhëtarit në momentin kur paraqet këtë çek për pagesë.

Çeku i udhëtarit nuk mund të xhirohet.

Çeku i udhëtarit është i pagueshëm me të parë brenda 12 muajve nga data e emetimit.

Neni 39/b

Në rast se çeku i udhëtarit humbet, vidhet ose dëmtohet, personi i sipërpërmendur duhet të lajmërojë menjëherë për sa më sipër bankën emetuese, e cila duhet t'i kthejë atij shumën e parave të çekut të udhëtarit në kohën e maturimit, sipas afatit të mësipërm 12-mujor, gjatë të cilit ky çek është i vlefshëm për pagesë.

Banka është e shkarkuar nga përgjegjësia, në qoftë se çeku i udhëtarit është paguar nga ajo me mirëbesim, përpara njoftimit të parashikuar sa më sipër.

Neni 39/c

Klauzola “jo i transferueshëm”.

Çeku i emetuar me klauzolën “jo i transferueshëm” i paguhet vetëm prurësit ose, sipas kërkesës së tij, i kreditohet në llogarinë e tij bankare. Prurësi xhiron çekun në fjalë vetëm te një bankë për thyerje dhe banka nuk e xhiron atë më tej.

Xhirimet e bëra, duke mos respektuar kërkesat sa më sipër, nuk merren parasysh si të qena.

Fshirja (shuarja) e klauzolës “jo i transferueshëm” quhet e pavlefshme.

Pritësi, i cili i paguan një çek me klauzolën “jo i transferueshëm” një personi tjetër, përveç përfituesit të duhur ose bankierit për thyerje, mbetet i detyruar t'i paguajë përsëri shumën e çekut përfituesit të duhur dhe është përgjegjës për dëmet që i ka shkaktuar lëshuesit, me përjashtim të rasteve kur pritësi e ka kryer pagesën ndaj një personi tjetër, që nuk është përfituesi i duhur (prurësi), duke qenë i mashtruar dhe jo si rezultat i sjelljes së tij neglizhente.

Klauzola “jo i transferueshëm” mund të futet prej një xhiruesi dhe ka të njëjtat efekte si më sipër.

Neni 39/ç

Në qoftë se një çek me klauzolën “jo i transferueshëm” humbet, vidhet ose dëmtohet, procedura e amortizimit nuk zbatohet dhe pritësi i paguan prurësit (përfituesi i ligjshëm) sasinë e çekut pas 30 ditëve nga njoftimi që ky i fundit u bën lëshuesit dhe pritësit për humbjen, vjedhjen ose dëmtimin e çekut. Por kjo ndodh nëse lëshuesi nuk njofton pritësin dhe prurësin se ai është kundër kësaj pegese, pra provon se çeku, i cili duhet të paguhet, nuk është lëshuar në interes të prurësit”.

Neni 6

Pas nenit 40 shtohet neni 40/a me këtë përmbajtje:

“Prurësi i çekut ka të drejtat e tij kundrejt lëshuesit të çekut, megjithëse çeku nuk është paraqitur në kohën e duhur ose nuk është bërë protesta a konstatimi ekuivalent. Në qoftë se pas kalimit të afatit të paraqitjes së çekut, disponimi i shumës nuk ekziston jo për faj të lëshuesit të çekut, prurësi i çekut humbet të drejtat e tilla në një pjesë ose në gjithë shumën që mungon”.

Neni 7

Në nenin 45 pika “b” ndryshohet me këtë përmbajtje:

“kamatën e llogaritur në bazë të interesave debitore të depozitave të bankës ku ka llogarinë e tij, duke filluar nga dita kur çeku paraqitet për arkëtim dhe deri në ditën e arkëtimit”.

Neni 8

Në nenin 46 pika “b” ndryshohet me këtë përmbajtje:
“kamatën e llogaritur mbi interesat debitoare, duke filluar nga dita që ai ka paguar çekun deri në ditën kur kthehet shuma e çekut të paguar”.

Neni 9

Pas nenit 48 shtohen nenet 48/a, 48/b, 48/c, 48/ç, 48/d me këtë përmbajtje:

“Neni 48/a

Midis detyruesve që kanë të njëjtin detyrim në lidhje me çekun, nuk vepron ndonjë dispozitë mbi çekun dhe marrëdhëniet ndërmjet tyre rregullohen nga dispozitat e Kodit Civil mbi detyrimet solidare dhe të veçanta për çdo detyrues.

Neni 48/b

Çeku ka efektin e një titulli ekzekutiv në lidhje me shumën bazë të tij, interesin dhe shpenzimet, në përputhje me nenet 45 dhe 46 të dekretit për çekun. Përveç rasteve kur kemi arsye të bazuara dhe shumë serioze, ekzekutimi i mëtejshëm mbi çekun nuk pezullohet.

Neni 48/c

Në çdo procedurë gjyqësore të bazuar në veprimet mbi çekun, debitori mund të ngrejë vetëm përjashtimet për pavlefshmërinë e çekut në përputhje me dispozitat ligjore për çekun.

Në rastin e përjashtimeve të ngritura nga debitori, ku kërkohet një hetim i gjatë, gjykata, mbi bazën e kërkesës së kreditorit, nxjerr një vendim gjyqësor (urdhër) të përkohshëm për pagesën kundër debitorit, ndërsa procedura gjyqësore mbetet pezull dhe sipas gjykimit të gjykatës kërkohet që kreditori të vendosë një depozitë garancie.

Neni 48/ç

Çeku është një instrument pagese i pavarur që rregullohet nga marrëdhëniet juridike, mbi bazën e të cilave ai është emetuar ose xhiruar.

Çdo veprim që rrjedh nga marrëdhëniet e mësipërme juridike, mbetet, pavarësisht nga emetimi ose xhirimi i çekut, përderisa nuk është provuar se ka ndodhur një ndryshim.

Mbajtësi i çekut nuk mund ta ushtrojë të drejtën e ankimit, nëse nuk ofron rikthimin e çekut të debitorit dhe nuk e depoziton ankesën në gjykatë. Gjithashtu ai duhet të parshikojë më tej që formalitetet e nevojshme të jenë bërë në mënyrë të tillë që të kenë lejuar kryerjen e veprimeve të debitorit për ankesë në gjykatë.

Neni 48/d

Kur prurësi humbet të drejtën e kthimit kundrejt gjithë detyruesëve dhe nuk ngre kundrejt tyre padi, mund të ngrejë padi kundër lëshuesit që nuk ka bërë rezervimin e fondeve ose që është pasuruar pa të drejtë në dëm të prurësit.

E njëjta padi mund të ushtrohet në kushtet e mësipërme edhe kundër xhiruesve.”

Neni 10

Neni 54 ndryshohet si vijon:

“Në kuptimin e institucionit të kreditit, parashikuar nga dekreti “Për çekun”, përfshihen

Banka e Shqipërisë, bankat e nivelit të dytë, institutet e sigurimeve shoqërore e shtetërore, si dhe çdo institucion tjetër financiar që me ligj do të njehet me institucionin e kreditit”.

Neni 11

Pas nenit 59 vendoset kreu i ri X/1 “Amortizimi”, duke shtuar nenet 59/a, 59/b, 59/c me këtë përmbajtje:

“Neni 59/a

Në rast humbjeje, vjedhjeje ose dëmtimi të çekut, mbajtësi i fundit njofton me shkrim pritësin, për ngjarjen e ndodhur, si dhe bën deklarinimin në gjykatë lidhur me amortizimin e çekut.

Deklarata e bërë përmban elementet e prirura për identifikimin e çekut dhe një përshkrim të fakteve që kanë çuar në shkakun e humbjes, vjedhjes ose dëmtimit të çekut përkatës.

Neni 59/b

Gjykata, pasi shqyrton faktet e duhura për të drejtën e mbajtësit të çekut, i deklaron me vendim të shpallur mbajtësit të fundit dhe lëshuesit të çekut amortizimin e çekut përkatës, duke autorizuar pritësin të kryejë pagimin e çekut 15 ditë nga dita e shpalljes së vendimit të saj.

Pritësi nuk është përgjegjës për pagesën e një çeku të bërë përpara se të marrë njoftimin për aktin e amortizimit.

Neni 59/c

Gjatë afatit të sipërpërmendur mbajtësi aktual i çekut ngre një kundërshtim në gjykatë dhe njofton për këtë lëshuesin, pritësin dhe personin që ka kërkuar amortizimin, me qëllim që të provojë se e ka fituar me të drejtë çekun, pa mashtrim ose neglizhencë.

Pasi afati 15-ditor të ketë kaluar pa ndonjë kundërshtim të ngritur në gjykatë ose në qoftë se kundërshtimi i ngritur ka qenë refuzuar nga gjykata, çeku i amortizuar bëhet i paefektshëm dhe ai që ka përpiluar kërkesën për amortizim, fiton shumën e pagesës së çekut kundrejt paraqitjes së aktit të amortizimit dhe të vendimit të shpallur nga gjykata, e cila vlerëson mosekzistencën ose refuzimin e ndonjë kundërshtimi të ngritur.

Në ndonjë rast, gjithnjë pas amortizimit, mbajtësi aktual ruan të drejtën e tij, në qoftë se e ka, kundër personit në favor të të cilit ka qenë deklaruar amortizimi”.

Neni 12

Pas nenit 62 vendoset kreu i ri X/2 “Sanksionet”, duke shtuar nenet 62/a, 62/b, 62/c, 62/ç, 62/d, 62/dh me këtë përmbajtje:

“Neni 62/a

Ai që lëshon një çek pa autorizimin paraprak të pritësit ose pasi autorizimi anulohet, dënohet me heqje lirie nga 3 muaj deri në 1 vit.

Neni 62/b

Ai që lëshon një çek, i cili është paraqitur për pagesë brenda afatit të parashikuar nga ky ligj, por nuk është paguar i plotë ose pjesërisht për mungesë fondesh, gjobitet me 12 për qind të sasisë së çekut.

Gjithashtu ai është i detyruar t’i paguajë mbajtësit legjitim të çekut, i cili ka ngritur padi ndaj tij, një gjobë të barabartë me 10 për qind të sasisë së mospaguar, së bashku me interesat e akumuluar.

Gjoha e parashikuar në paragrafin e parë të këtij neni nuk zbatohet, nëse brenda 80 ditëve nga mbarimi i afatit të paraqitjes së çekut për pagesë lëshuesi paguan çekun me interesat përkatës dhe shumën e gjobës të parashikuar në paragrafin e dytë të po këtij neni, si dhe një kuotë për protestën ose për deklarinimin ekuivalent me të.

Pagesa mund të kryhet drejtpërsëdrejti në favor të mbajtësit të çekut ose tek pritësi në interes të mbajtësit të çekut.

Neni 62/c

Nëse ndonjë person është dënuar sipas nenit 62/a ose është gjobitur sipas nenit 62/b, ai nuk ka të drejtë të tërheqë asnjë lloj çeku gjatë afatit kohor nga 6 muaj deri në 2 vjet. Nëse vepron ndryshe, dënohet me heqje lirie nga 2 deri në 6 muaj.

Neni 62/ç

Ai që lëshon një çek pa shënuar datën kur është lëshuar çeku, ose e lëshon atë me një datë të falsifikuar, gjobitet me 2 për qind të sasisë së çekut.

Neni 62/d

Kur një çek nuk paguhet i plotë ose pjesërisht për mungesë fondesh dhe si rrjedhim i kësaj është përdorur protesta ose deklarimi i njëjtë me të, pritësi me një njoftim të thjeshtë, të dërguar me telegram ose me mjete të tjera të këtij lloji ia anulon lëshuesit autorizimin për të tërhequr ndonjë çek, duke i kërkuar kthimin e çdo forme çeku që është në pronësi të tij.

Neni 62/dh

Përpara afatit të paktën 3-mujor që nga koha e marrjes së njoftimit sipas nenit 62/d të këtij ligji, nuk mund të jepet asnjë autorizim tjetër përkatës.

Sanksionet e parashikuara në nenin 62/b, paragrafi i parë dhe në nenin 62/ç përcaktohen nga Banka e Shqipërisë”.

Neni 13

Pas nenit 62 dhe kreut X/2 shtohet kreu i ri X/3 “Çeku i bankierit”, duke shtuar nenet 62/e, 62/ë, 62/f me këtë përmbajtje:

“Neni 62/e

Nëse një çek përmban klauzolën “me urdhër” emetuar nga një bankë që është e autorizuar nga Banka e Shqipërisë, për një shumë që është në dispozicion të po kësaj banke në datën e lëshimit, çeku i emetuar në këtë mënyrë quhet “çek bankar”.

Çeku bankar është i pagueshëm me të parë në çdo sportel të bankave emetuese.

Neni 62/ë

Çeku bankar përmban:

1. Termin “çek bankar” të shkruar në trupin e instrumentit.
2. Premtimin pa kushte për të paguar me të parë një shumë të caktuar parash.
3. Emrin e personit, ndaj të cilit kryhet pagesa (prurësi).
4. Deklaratën ku jepet data dhe vendi në të cilin çeku bankar është emetuar.
5. Nënshkrimin e bankës që ka emetuar çekun bankar.

Neni 62/f

Nëse në një instrument mungon ndonjë nga kërkesat e përmendura në nenin 62/ë, ai është i pavlefshëm si çek bankar.

Mbajtësi i çekut bankar ushtron të drejtën e ankesës, në qoftë se çeku bankar është paraqitur për pagesë nga data e emetimit.

Veprimi i mbajtësit të çekut bankar kundrejt bankës emetuese ndalohet pas tre vjetësh nga

data e emetimit të çekut bankar.

Xhirimi ndaj bankës emetuese e shlyen çekun bankar.

Çeku bankar rregullohet më tej nga dispozitat ligjore për çekun.”

Neni 14

Neni 59 shfuqizohet.

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në “Fletoren Zyrtare”.

Shpallur me dekretin nr.760, datë 9.2. 1994, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Sali Berisha.